הלכה · משנה תורה · ספר נשים

משנה תורה, הלכות נערה בתולה

רבנו משה בן מימון [הרמב"ם]

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

משנה תורה, הלכות נערה בתולה

רבנו משה בן מימון [הרמב"ם]

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/משנה-תורה-הלכות-נערה-בתולה/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611151759 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
פרק ב 5
פרק ג 7

פרק א

א מִי שֶׁפִּתָּהּ בְּתוּלָה קוֹנְסִין אוֹתוֹ מִשְׁקַל חֲמִשִּׁים סְלָעִים שֶׁל כֶּסֶף מְזֻקָּק וְהוּא הַנִּקְרָא קְנָס. וְכֵן אִם אָנַס אוֹתָהּ. וּקְנָס זֶה מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁל תּוֹרָה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כב כט) "וְנָתַן הָאִישׁ הַשֹּׁכֵב עִמָּהּ לַאֲבִי הַנַּעֲרָה חֲמִשִּׁים כֶּסֶף":

ב וְאִי זֶה הוּא מְפַתֶּה וְאִי זֶה הוּא אוֹנֵס. מְפַתֶּה לְרְצוֹנָהּ. אוֹנֵס שֶׁבָּא עָלֶיהָ בְּעַל כָּרְחָהּ. כָּל הַנִּבְעָלֶת בַּשָּׂדֶה הֲרֵי זוֹ בְּחֶזְקַת אֲנוּסָה וְדָנִין אוֹתָהּ בְּדִין אֲנוּסָה עַד שֶׁיְּעִידוּ הָעֵדִים שֶׁבִּרְצוֹנָהּ נִבְעָלָה. וְכָל הַנִּבְעֶלֶת בָּעִיר הֲרֵי זוֹ בְּחֶזְקַת מְפַתָּה מִפְּנֵי שֶׁלֹּא זָעֲקָה עַד שֶׁיְּעִידוּ הָעֵדִים שֶׁהִיא אֲנוּסָה, כְּגוֹן שֶׁשָּׁלַף לָהּ חֶרֶב וְאָמַר לָהּ אִם תִּזְעָקִי אֲהָרֹג אוֹתָךְ:

ג הַמְפַתֶּה שֶׁלֹּא רָצְתָה לְהִנָּשֵׂא לַמְפַתֶּה. אוֹ שֶׁלֹּא רָצָה אָבִיהָ לִתְּנָהּ לוֹ. אוֹ שֶׁלֹּא רָצָה הוּא לִכְנֹס. הֲרֵי זֶה נוֹתֵן קְנָס וְהוֹלֵךְ וְאֵין כּוֹפִין אוֹתוֹ לִכְנֹס. וְאִם רָצוּ וּכְנָסָהּ אֵינוֹ מְשֻׁלָּם קְנָס אֶלָּא כּוֹתֵב לָהּ כְּתֻבָּה כִּשְׁאָר הַבְּתוּלוֹת. אֲבָל הָאֲנוּסָה שֶׁלֹּא רָצְתָה הִיא אוֹ אָבִיהָ לְהִנָּשֵׂא לְאוֹנֵס הָרִאשׁוּת בְּיָדָם וְנוֹתֵן קְנָס וְהוֹלֵךְ. רָצְתָה הִיא וְאָבִיהָ וְלֹא רָצָה הוּא כּוֹפִין אוֹתוֹ וְכוֹנֵס וְנוֹתֵן קְנָס שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כב כט) "וְלוֹ תִהְיֶה לְאִשָּׁה" הֲרֵי זוֹ מִצְוַת עֲשֵׂה. אֲפִלּוּ הִיא חִגֶּרֶת אוֹ סוּמָא אוֹ מְצֹרַעַת כּוֹפִין אוֹתוֹ לִכְנֹס וְאֵינוֹ מוֹצִיא לְרְצוֹנוֹ לְעוֹלָם שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כב יט) "לֹא יוּכַל לְשַׁלְּחָהּ כָּל יָמָיו" הֲרֵי זוֹ מִצְוַת לֹא תַּעֲשֶׂה:

ד וְאֵין לָהּ כְּתֻבָּה שֶׁלֹּא תִּקְנוּ חֲכָמִים כְּתֻבָּה לְאִשָּׁה אֶלָּא כְּדֵי שֶׁלֹּא תִּהְיֶה קַלָּה בְּעֵינָיו לְהוֹצִיאָהּ וְזֶה אֵינוֹ יָכוֹל לְהוֹצִיאָהּ:

ה הָיְתָה אֲנוּסָה זוֹ אֲסוּרָה עָלָיו אֲפִלּוּ מֵחַיָּבֵי עֲשֵׂה וַאֲפִלּוּ שְׁנֵיָּה הֲרֵי זֶה לֹא יִשָּׂאֶנָּה. וְכֵן אִם נִמְצָא בָּהּ דָּבָר זְמָה אַחַר שֶׁכָּנַס הֲרֵי זֶה יְגָרְשֶׁנָּה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כב כט) "וְלוֹ תִהְיֶה לְאִשָּׁה". אִשָּׁה הָרְאוּיָה לוֹ:

ו כֹּהֵן גָּדוֹל שֶׁאָנַס בְּתוּלָה אוֹ שֶׁפִּתָּהּ אוֹתָהּ הֲרֵי זֶה לֹא יִכְנֹס מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְצֻוֶּה לִקַּח אֶת הַבְּתוּלָה וּבְשָׁעָה שֶׁיִּשָּׂא זוֹ אֵינָהּ בְּתוּלָה. וְאִם כָּנַס יוֹצִיא בְּגֵט:

ז אַף עַל פִּי שֶׁנֶּאֱמַר בְּאוֹנֵס (דברים כב יט) "לֹא יוּכַל לְשַׁלְּחָהּ" כְּיוֹן שֶׁקִּדְּמוֹ עֲשֵׂה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כב כט) "וְלוֹ תִהְיֶה לְאִשָּׁה" הֲרֵי זֶה נִתְקָן לַעֲשׂוֹת וְנִמְצֵאת זוֹ מִצְוַת לֹא תַּעֲשֶׂה שֶׁנִּתְקָנָה לַעֲשׂוֹת שֶׁאֵין לוֹקִין עָלֶיהָ אֶלָּא אִם לֹא קִיֵּם עֲשֵׂה שֶׁבָּהּ כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר בְּהִלְכוֹת סַנְהֶדְרִין. לְפִיכָךְ הָאוֹנֵס שֶׁעָבַר וְגֵרֵשׁ כּוֹפִין אוֹתוֹ לְהַחֲזִיר וְאֵינוֹ לוֹקֶה. מֵתָה גְּרוּשָׁתוֹ קֹדֶם שֶׁיַּחֲזִירֶנָּה אוֹ נִתְקַדְּשָׁה לְאַחֵר אוֹ שֶׁהָיְתָה כֹּהֵן שֶׁאָסוּר בִּגְרוּשָׁה הֲרֵי זֶה לוֹקֶה שֶׁהֲרֵי עָבַר עַל לֹא תַּעֲשֶׂה וְאֵינוֹ יָכוֹל לְקַיֵּם עֲשֵׂה שֶׁבָּהּ:

ח אֵין הָאוֹנֵס אוֹ הַמְפַתֶּה חַיָּב בְּקְנָס עַד שֶׁיָּבוֹא עָלֶיהָ [כְּדַרְכָּהּ] וּבְעֵדִים וְאֵינוֹ צָרִיךְ הַתְרָאָה. וּמֵאֵימָתַי יִהְיֶה לַבַּת קְנָס. מֵאַחַר שְׁלֹשׁ שָׁנִים גְּמוּרוֹת עַד שֶׁתִּבְגַּר. נִבְעֶלֶת בְּתוֹךְ שְׁלֹשׁ שָׁנִים

אֵין בִּיאָתָהּ בִּיאָה. בָּא עָלֶיהָ מִשֶּׁבָּגְרָה אֵין לָהּ קְנָס שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כב כח) "נַעֲרָה בְתוּלָה" לֹא הַבּוֹגֶרֶת:

ט וְאַחַת שֶׁיֵּשׁ לָהּ אָב וְאַחַת שֶׁאֵין לָהּ אָב יֵשׁ לָהּ קְנָס. וְאֵלּוּ שֶׁאֵין לָהֶן קְנָס. הַבּוֹגֶרֶת וְהַמְמָאֶנֶת וְהָאֵילוֹנִית וְהַשּׁוֹטָה וְהַחֵרֶשֶׁת. וּמִי שֶׁיָּצָא עָלֶיהָ שֵׁם רַע בְּיַלְדוּתָהּ וּבָאוּ שְׁנַיִם וְהֵעִידוּ שֶׁתָּבְעָה אוֹתָן לִזְנוּת עִמָּהּ. וְהַמְגֹרֶשֶׁת מִן הַנִּשּׂוּאִין וַעֲדַיִן הִיא נַעֲרָה בְּתוּלָה. אֲבָל הַמְגֹרֶשֶׁת מִן הָאֵרוּסִין אִם נֶאֱנְסָה יֵשׁ לָהּ קְנָס וּקְנָסָהּ לְעַצְמָהּ. וְאִם נִתְפַּתְּתָה אֵין לָהּ קְנָס:

י הַגִּיֹּרֶת וְהַשְּׁבוּיָה וְהַמְשֻׁחְרֶרֶת אִם נִתְגַּיְּרָה וְנִפְדֵּית וְנִשְׁתַּחְרְרָה וְהִיא בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אוֹ פָּחוֹת יֵשׁ לָהּ קְנָס. וְאִם הָיְתָה בַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד כְּשֶׁנִּתְגַּיְּרָה אוֹ כְּשֶׁנִּפְדֵּית אוֹ כְּשֶׁנִּשְׁתַּחְרְרָה אֵין לָהּ קְנָס הוֹאִיל וּבִיאָתָן בִּיאָה הֲרֵי הֵן כִּבְעוּלוֹת:

יא הָיְתָה בְּתוּלָה זוֹ אֲסוּרָה עַל הָאוֹנֵס אוֹ הַמְפַתֶּה אִם הָיְתָה אַחַת מֵחַיָּבֵי כְּרֵתוֹת כְּגוֹן אֲחוֹתוֹ אוֹ דּוֹדָתוֹ וְהַנִּדָּה וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן אוֹ שֶׁהָיְתָה מֵחַיָּבֵי לָאוִין אִם הִתְרוּ בּוֹ הֲרֵי זֶה לוֹקֶה וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם קְנָס שֶׁאֵין אָדָם לוֹקֶה וּמְשַׁלֵּם. וְאִם לֹא הָיְתָה שָׁם הַתְרָאָה הוֹאִיל וְאֵינוֹ חַיָּב מַלְקוּת הֲרֵי זֶה מְשַׁלֵּם קְנָס:

יב הָיְתָה מֵחַיָּבֵי עֲשֵׂה אוֹ שְׁנִיָּה וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן שֶׁאֲסוּרָה מִדִּבְרֵי סוֹפְרִים. בֵּין הִתְרוּ בּוֹ בֵּין לֹא הִתְרוּ בּוֹ חַיָּב בִּקְנָס שֶׁאֵין כָּאן מַלְקוּת:

יג הָיְתָה מֵחַיָּבֵי מִיתַת בֵּית דִּין כְּגוֹן בִּתּוֹ וְאֵשֶׁת בְּנוֹ וְכַיּוֹצֵא בָּהֶן בֵּין הִתְרוּ בּוֹ בֵּין לֹא הִתְרוּ בּוֹ פָּטוּר מִן הַקְּנָס שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כא כב) "וְלֹא יִהְיֶה אָסוֹן עָנוֹשׁ יֵעָנֵשׁ" הָא אִם הָיָה שָׁם אָסוֹן אֵין שָׁם עֹנֶשׁ. וְאַף עַל פִּי שֶׁהֲרִיגַת הָאִשָּׁה בִּשְׁגָגָה שֶׁהֲרֵי לֹא נִתְכַּוְּנוּ לְהֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כא כב) "כִּי יִנָּצוּ אֲנָשִׁים וְנָגְפוּ אִשָּׁה" הָא לְמַדְתָּ שֶׁלֹּא חִלֵּק הַכָּתוּב בְּאָסוֹן בֵּין שׁוֹגֵג לְמֵזִיד לְפָטְרוֹ מִן הַתַּשְׁלוּמִין. וַהֲרֵי הוּא אוֹמֵר (ויקרא כד יח) "מַכֵּה נֶפֶשׁ בְּהֵמָה יְשַׁלְּמֶנָּה" (ויקרא כד כא) "וּמַכֵּה אָדָם יוּמָת" מָה מַכֵּה נֶפֶשׁ בְּהֵמָה לֹא חִלֵּק הַכָּתוּב בֵּין שׁוֹגֵג לְמֵזִיד לְחַיְּבוֹ בְּתַשְׁלוּמִין אַף מַכֵּה נֶפֶשׁ אָדָם לֹא חִלֵּק הַכָּתוּב בֵּין שׁוֹגֵג לְמֵזִיד לְפָטְרוֹ מִן הַתַּשְׁלוּמִין:

יד וְכֵן הַדִּין לְכָל עֲבֵרָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ מִיתַת בֵּית דִּין שֶׁאֵין בָּהּ תַּשְׁלוּמִין:

טו בָּא עָלֶיהָ וּמֵתָה הֲרֵי זֶה פָּטוּר מִן הַקְּנָס שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כב כט) "וְנָתַן הָאִישׁ הַשֹּׁכֵב עִמָּהּ לַאֲבִי הַנַּעֲרָה" לֹא לַאֲבִי הַמֵּתָה. וְהוּא שֶׁתְּמוּת קוֹדֶם שֶׁתַּעֲמֹד בַּדִּין:

פרק ב

א חֲמִשִּׁים כֶּסֶף שֶׁל קְנָס הֵם דְּמֵי הֲנָאַת שְׁכִיבָה בִּלְבַד. וְחַיָּב הַמְפַתֶּה לִתֵּן בֹּשֶׁת וּפְגָם יוֹתֵר עַל הַקְּנָס הַקָּצוּב בַּתּוֹרָה. יֶתֶר עָלָיו הָאוֹנֵס שֶׁהוּא נוֹתֵן אֶת הַצַּעַר. שֶׁהַנִּבְעֶלֶת בְּרְצוֹנָהּ אֵין לָהּ צַעַר וַאֲנוּסָה יֵשׁ לָהּ צַעַר. וְכֵן הוּא אוֹמֵר בַּאֲנוּסָה (דברים כב כט) "תַּחַת אֲשֶׁר עִנָּהּ":

ב נִמְצָא הַמְפַתֶּה מְשַׁלֵּם שִׁלְשָׁה דְּבָרִים קְנָס וּבֹשֶׁת וּפְגָם. וְהָאוֹנֵס אַרְבָּעָה קְנָס וּבֹשֶׁת וְצַעַר וּפְגָם:

ג קְנָס שָׁוֶה בַּכֹּל. אֶחָד הַבָּא עַל בַּת כֹּהֵן גָּדוֹל וְאֶחָד הַבָּא עַל בַּת גֵּר אוֹ מַמְזֵר קְנָסָהּ חֲמִשִּׁים כֶּסֶף. אֲבָל הַבֹּשֶׁת וְהַפְּגָם וְהַצַּעַר אֵינָן שָׁוִין לַכֹּל וּצְרִיכִין שׁוּמָא:

ד כֵּיצַד שָׁמִין הַבֹּשֶׁת. הַכֹּל לְפִי הַמְבַיֵּשׁ וְהַמִּתְבַּיֵּשׁ. שֶׁאֵינוֹ דּוֹמֶה מְבַיֵּשׁ נַעֲרָה חֲשׁוּבָה וּמִמְשְׁפָּחָה מְיֻחָסָה לְמְבַיֵּשׁ קְטַנָּה עֲנִיָּה בְּזוּיָה. וְאֵינוֹ דּוֹמֶה מִתְבַּיֵּשׁ מֵאָדָם חָשׁוּב וְגָדוֹל לְמִתְבַּיֵּשׁ מֵאֶחָד מֵהַנִּבְזִלִּים וְקַל מִן הַקַּלִּים:

ה וּלְפִי זֶה רוֹאִין הַדַּיָּנִין מַעֲלָתוֹ וּמַעֲלָתָהּ וְשָׁמִין כַּמָּה מָמוֹן רָאוּי לְאָבִיהָ וּלְמִשְׁפַּחְתָּהּ לִתֵּן וְלֹא יֵאָרַע לָהֶן דָּבָר זֶה מֵאָדָם זֶה וְכָמוֹהוּ חַיָּב לְשַׁלֵּם:

ו פְּגָם לְפִי יְפְיָהּ. רוֹאִין אוֹתָהּ כְּאִלּוּ הִיא שְׁפִחָה נִמְכֶּרֶת בַּשּׁוּק כַּמָּה הִיא שָׁוָה בְּעוֹלָה וְכַמָּה הָיְתָה שָׁוָה בְּתוּלָה. שֶׁאָדָם רוֹצֶה לִקְנוֹת שִׁפְחָה בְּתוּלָה לִתְּנָהּ לְעַבְדּוֹ שֶׁהוּא רוֹצֶה בַּהֲנָיָתוֹ וְטוֹבָתוֹ. וְרוֹאִין כַּמָּה פָּחָתָה וְיִשַּׁלֵּם צַעַר לְפִי קַטְנוּתָהּ וּבְנִין גּוּפָהּ. וּלְפִי שָׁנָיו וְגוּפוֹ אוֹמְדִין כַּמָּה הָאָב רוֹצֶה לִתֵּן וְלֹא תִּצְטַעֵר זוֹ מִזֶּה וְיִתֵּן:

ז הַמְפַתֶּה נוֹתֵן בֹּשֶׁת וּפְגָם מִיָּד וְאֵינוֹ נוֹתֵן הַקֶּנָס אֶלָּא אִם כֵּן לֹא נִשְׂאָהּ שֶׁנֶּאֱמַר (שמות כב טז) "וְאִם מָאֵן יְמָאֵן אָבִיהָ לְתִתָּהּ לוֹ כֶּסֶף יִשְׁקֹל". אֲבָל הָאוֹנֵס נוֹתֵן אַרְבָּעָה דְּבָרִים מִיָּד וְכוֹנֵס. לְפִיכָךְ כְּשֶׁתִּרְצֶה לְהִתְגָּרֵשׁ אוֹ תִּתְאַלְמֵן אֵין לָהּ כְּלוּם:

ח בָּאוּ עָלֶיהָ שְׁנַיִם אֶחָד כְּדַרְכָּהּ וְאֶחָד שֶׁלֹּא כְּדַרְכָּהּ זֶה שֶׁבָּא עָלֶיהָ שֶׁלֹּא כְּדַרְכָּהּ אִם הוּא רִאשׁוֹן חַיָּב בְּבֹשֶׁת וּפְגָם וְאִם הוּא אַחֲרוֹן חַיָּב בְּבֹשֶׁת בִּלְבַד שֶׁכְּבָר נִפְגְּמָה. וְזֶה שֶׁבָּא עָלֶיהָ כְּדַרְכָּהּ בֵּין רִאשׁוֹן בֵּין אַחֲרוֹן חַיָּב בְּקֶנָס וּבְשְׁאָר הַדְּבָרִים. אֲבָל אֵין בֹּשֶׁת וּפְגָם שֶׁל בַּת שֶׁלֹּא נִבְעֲלָה כְּלָל כְּבֹשֶׁת וּפְגָם זוֹ שֶׁנִּבְעֲלָה שֶׁלֹּא כְּדַרְכָּהּ:

ט כְּבָר הוֹדַעְנוּ הַבָּנוֹת שֶׁאֵין לָהֶן קְנָס וְעֶשֶׂר הֵן. הַבּוֹגֶרֶת. וְהַמְמָאֶנֶת. וְהַמְגֹרֶשֶׁת. וְהָאֵילוֹנִית. וְהַשּׁוֹטָה. וְהַחֵרֶשֶׁת. וְהַגִּיֹּרֶת. וְהַשְּׁבוּיָה. וְהַמְשֻׁחְרֶרֶת. וְהַיּוֹצֵא עָלֶיהָ שֵׁם רַע. וּשְׁאָר הַבָּנוֹת יֵשׁ לָהֶן קְנָס:

י כָּל בַּת שֶׁיֵּשׁ לָהּ קְנָס יֵשׁ לָהּ בֹּשֶׁת וּפְגָם. וְאִם הָיְתָה אֲנוּסָה יֵשׁ לָהּ צַעַר. וְכָל בַּת שֶׁאֵין לָהּ קְנָס כָּךְ אֵין לָהּ לֹא בֹּשֶׁת וְלֹא פְּגָם אִם נִתְפַּתְּתָה וְכֵן אִם נֶאֱנְסָה חוּץ מִבּוֹגֶרֶת וּמְמָאֶנֶת וְשׁוֹטָה וְחֵרֶשֶׁת:

יא כֵּיצַד. הָאוֹנֵס אֶת הַבּוֹגֶרֶת וְאֶת הַמְמָאֶנֶת אַף עַל פִּי שֶׁאֵין לָהֶן קְנָס יֵשׁ לָהֶן בֹּשֶׁת וּפְגָם וְצַעַר. וְהָאוֹנֵס שׁוֹטָה אוֹ חֵרֶשֶׁת מְשַׁלֵּם צַעַר בִּלְבַד. אֲבָל הַמְפַתֶּה אֶת כֻּלָּן פָּטוּר מִכְּלוּם:

יב אֵין אָדָם מְשַׁלֵּם קְנָס בְּכָל מָקוֹם בְּהוֹדָאַת פִּיו אֶלָּא עַל פִּי עֵדִים. לְפִיכָךְ הָאוֹמֵר אֲנַסְתִּי אוֹ פִּתִּיתִי בִּתּוֹ שֶׁל פְּלוֹנִי אֵינוֹ מְשַׁלֵּם קְנָס אֲבָל מְשַׁלֵּם בֹּשֶׁת וּפְגָם בְּהוֹדָאַת פִּיו. וְכֵן בַּת

שֶׁתִּבְעָה אִישׁ בַּדִּין וְאָמְרָה לוֹ אֲנַסְתָּ אוֹ פִּתִּיתָ אוֹתִי וְהוּא אוֹמֵר לֹא הָיוּ דְּבָרִים מֵעוֹלָם הֲרֵי זֶה נִשְׁבָּע שְׁבוּעַת הֶסֵת שֶׁאִלּוּ הוֹדָה הָיָה מְשַׁלֵּם לָהּ בּשֶׁת וּפְגָם וְצַעַר עַל פִּי עַצְמוֹ:

יג אָמְרָה לוֹ אֲנַסְתָּ אוֹתִי וְהוּא אוֹמֵר לֹא כִּי אֶלָּא פִּתִּיתִי הֲרֵי זֶה נִשְׁבָּע שְׁבוּעַת הַתּוֹרָה עַל דְּמֵי הַצַּעַר וּמְשַׁלֵּם בּשֶׁת וּפְגָם שֶׁהֲרֵי הוֹדָה בְּמִקְצָת הַטַּעֲנָה כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר בִּמְקוֹמוֹ:

יד שִׁלְשָׁה דְּבָרִים שֶׁל מְפַתֶּה וְאַרְבָּעָה שֶׁל אוֹנֵס הֲרֵי הֵן שֶׁל אָב שֶׁכָּל שֶׁבַח נְעוּרִים לוֹ. וְאִם אֵין לָהּ אָב הֲרֵי הֵן שֶׁל עַצְמָהּ:

טו מְפַתֶּה אוֹ אֲנוּסָה שֶׁלֹּא תָּבְעָה עַד שֶׁבָּגְרָה אוֹ עַד שֶׁנִּשֵּׂאת אוֹ עַד שֶׁמֵּת הָאָב הָאַרְבָּעָה דְּבָרִים אוֹ הַשְּׁלֹשָׁה שֶׁלָּהּ. עָמְדָה בַּדִּין וְתָבְעָה אוֹתוֹ וְאַחַר כָּךְ בָּגְרָה אוֹ שֶׁנִּשֵּׂאת הֲרֵי הֵן שֶׁל אָב. וְאִם מֵת הָאָב אַחַר עָמְדָתָהּ בַּדִּין הֲרֵי הֵן שֶׁל אַחִין שֶׁהֵן יוֹרְשֵׁי הָאָב. שֶׁמַּעֲת שֶׁעָמְדָה בְּדִין זָכָה בָּהֶן הָאָב:

טז הַבַּת שֶׁנִּתְאָרְסָה וְנִתְגָּרְשָׁה קְנָסָהּ לְבַדּוֹ לְעַצְמָהּ. נֶאֱנְסָה אוֹ נִתְפַּתְּתָה וְאַחַר כָּךְ נִתְקַדְּשָׁה לְאַחֵר קְנָסָהּ וּשְׁאָר הַדְּבָרִים לְאָבִיהָ. שֶׁאֵין הָאֵרוּסִין מוֹצִיאִין מֵרְשׁוּת אָב:

יז אֲנִי אוֹמֵר שֶׁזֶּה שֶׁנֶּאֱמַר בַּתּוֹרָה (ויקרא יט כט) "אַל תְּחַלֵּל אֶת בִּתְּךָ לְהַזְנוֹתָהּ". שֶׁלֹּא יֹאמַר הָאָב הוֹאִיל וְלֹא חִיְּבָה תּוֹרָה מְפַתֶּה וְאוֹנֵס אֶלָּא שֶׁיִּתֵּן מָמוֹן לָאָב הֲרֵינִי שׁוֹכֵר בִּתִּי הַבְּתוּלָה לָזֶה לָבוֹא עָלֶיהָ בְּכָל מָמוֹן שֶׁאֶרְצֶה אוֹ אֲנִיחַ זֶה לָבוֹא עָלֶיהָ בְּחִנָּם שֶׁיֵּשׁ לוֹ לָאָדָם לִמְחֹל מָמוֹנוֹ לְכָל מִי שֶׁיִּרְצֶה לְכָךְ נֶאֱמַר אַל תְּחַלֵּל אֶת בִּתְּךָ. שֶׁזֶּה שֶׁחִיְּבָה תּוֹרָה לָאוֹנֵס וְלַמְפַתֶּה מָמוֹן וְלֹא מַלְקוּת בְּשֶׁאֵרַע הַדָּבָר מִקְרֶה שֶׁלֹּא מִדַּעַת אָבִיהָ וְלֹא הֵכִינָה עַצְמָהּ לְכָךְ שֶׁדָּבָר זֶה אֵינוֹ הַוֶּה תָּמִיד וְאֵינוֹ מָצוּי. אֲבָל אִם הִנִּיחַ בִּתּוֹ הַבְּתוּלָה מוּכָנֶת לְכָל מִי שֶׁיִּבְוֹא עָלֶיהָ גּוֹרֵם שֶׁתִּמָּלֵא הָאָרֶץ זִמָּה וְנִמְצָא הָאָב נוֹשֵׂא בִּתּוֹ וְהָאָח נוֹשֵׂא אֲחוֹתוֹ שֶׁאִם תִּתְעַבֵּר וְתֵלֵד לֹא יְוַדַּע בֶּן מִי הוּא. וְהַמַּכִּין בִּתּוֹ לְכָךְ הֲרֵי הִיא קְדֵשָׁה וְלוֹקֶה הַבּוֹעֵל וְהַנִּבְעֶלֶת מִשּׁוּם (דברים כג יח) "לֹא תִהְיֶה קְדֵשָׁה". וְאֵין קוֹנְסִין אוֹתוֹ שֶׁלֹּא חִיְּבָה תּוֹרָה קְנָס אֶלָּא לְאוֹנֵס וּמְפַתֶּה אֲבָל זוֹ שֶׁהֵכִינָה עַצְמָהּ לְכָךְ בֵּין מִדַּעְתָּהּ בֵּין מִדַּעַת אָבִיהָ הֲרֵי זוֹ קְדֵשָׁה. וְאִסּוּר קְדֵשָׁה אֶחָד הוּא בֵּין בִּבְתוּלָה בֵּין בִּבְעוּלָה לְפִיכָךְ אָמְרוּ חֲכָמִים שֶׁהַיּוֹצֵא עָלֶיהָ שָׁם רַע בְּיַלְדוּתָהּ אֵין לָהּ קְנָס כְּמוֹ שֶׁבֵּאַרְנוּ שֶׁהֲרֵי זוֹ בְּחֶזְקַת שֶׁהִפְקִירָה עַצְמָהּ לְדָבָר זֶה בִּרְצוֹנָהּ:

פרק ג

א הַמּוֹצִיא שֵׁם רַע עַל בַּת יִשְׂרָאֵל וְנִמְצָא הַדָּבָר שֶׁקֶר לוֹקֶה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כב יח) "וְיִסְּרוּ אֹתוֹ". וְאַזְהָרָה שֶׁלּוֹ מִ(ויקרא יט טז) "לֹא תֵלֵךְ רָכִיל בְּעַמֶּיךָ". וְנוֹתֵן לְאָבִיהָ מִשְׁקַל מֵאָה סְלָעִים כֶּסֶף מְזֻקָּק. וְאִם הָיְתָה יְתוֹמָה הֲרֵי הֵם שֶׁל עַצְמָהּ:

ב וְהַמּוֹצִיא שֵׁם רַע עַל הַקְּטַנָּה אוֹ עַל הַבּוֹגֶרֶת פָּטוּר מִן הַקְּנָס וּמִן הַמַּלְקוּת. וְאֵינוֹ חַיָּב עַד שֶׁיּוֹצִיא עַל הַנַּעֲרָה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כב טו) "וְהוֹצִיאוּ אֶת בְּתוּלֵי הַנַּעֲרָה" נַעֲרָה מָלֵא דִּבֵּר הַכָּתוּב:

ג אֵין דָּנִין דִּין זֶה אֶלָּא בִּפְנֵי הַבַּיִת וּבֵית דִּין שֶׁל עֶשְׂרִים וּשְׁלֹשָׁה. מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ בְּדִין מוֹצִיא שֵׁם רַע דִּינֵי נְפָשׁוֹת. שֶׁאִם נִמְצָא הַדָּבָר כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר הֲרֵי זוֹ נֶהֱרֶגֶת. אֲבָל הָאוֹנֵס וְהַמְפַתֶּה דָּנִין בָּהֶן בְּכָל זְמַן בִּשְׁלֹשָׁה כְּמוֹ שֶׁיִּתְבָּאֵר בְּהִלְכוֹת סַנְהֶדְרִין:

ד וּמִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁל תּוֹרָה שֶׁתִּשָּׁמֵר אֵשֶׁת מוֹצִיא שֵׁם רַע תַּחְתָּיו לְעוֹלָם שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כב יט) "וְלוֹ תִהְיֶה לְאִשָּׁה" אֲפִלּוּ עִוֶּרֶת אוֹ מֻכַּת שְׁחִין. וְאִם גֵּרְשָׁהּ עֲבַר עַל לֹא תַּעֲשֶׂה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כב יט) "לֹא יוּכַל לְשַׁלְּחָהּ כָּל יָמָיו". וְכוֹפִין אוֹתוֹ וּמַחֲזִיר וְאֵינוֹ לוֹקֶה כְּמוֹ שֶׁבַּאַרְנוּ בְּאוֹנֵס. וְאִם קִדֵּם אֶחָד וְקִדְּשָׁהּ אוֹ שֶׁמֵּתָה אוֹ שֶׁהָיָה כֹּהֵן שֶׁאָסוּר בִּגְרוּשָׁה הֲרֵי זֶה לוֹקֶה עַל גֵּרוּשֶׁיהָ:

ה נִמְצָא בָּהּ דָּבָר זְמָה. אוֹ שֶׁנִּמְצֵאת אֲסוּרָה עָלָיו מֵחַיָּבֵי לָאוִין אוֹ מֵחַיָּבֵי עֲשֵׂה וַאֲפִלּוּ שְׁנִיָּה הֲרֵי זֶה יִגָּרְשֶׁנָּה בְּגֵט שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כב יט) "וְלוֹ תִהְיֶה לְאִשָּׁה" אִשָּׁה הָרְאוּיָה לוֹ. וְלָמָּה לֹא יָבֹא עֲשֵׂה וְיִדְחֶה אֶת לֹא תַּעֲשֶׂה בֵּין בְּמוֹצִיא שֵׁם רַע בֵּין בְּאוֹנֵס וְיִשָּׂא זוֹ הָאֲסוּרָה לוֹ. שֶׁהֲרֵי אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא תִּרְצֶה הִיא לֵישֵׁב וְנִמְצָא עֲשֵׂה וְלֹא תַּעֲשֶׂה קַיָּמִין:

ו כֵּיצַד הוֹצָאַת שֵׁם רַע. הוּא שֶׁיָּבוֹא לְבֵית דִּין וְיֹאמַר נַעֲרָה זוֹ בָּעַלְתִּי וְלֹא מָצָאתִי לָהּ בְּתוּלִים וּכְשֶׁבִּקַּשְׁתִּי עַל הַדָּבָר נוֹדַע לִי שֶׁזִּנְתָה תַּחְתַּי אַחַר שֶׁאֵרַסְתִּיהָ וְאִלּוּ הֵם עֵדַי שֶׁזִּנְתָה בְּפָנַיִהֶם. וּבֵית דִּין שׁוֹמְעִין דִּבְרֵי הָעֵדִים וְחוֹקְרִין עֲדוּתָן. אִם נִמְצָא הַדָּבָר אֱמֶת נִסְקָלֶת. וְאִם הֵבִיא הָאָב עֵדִים וְהוּזְמוּ הָעֵדִים שֶׁהֵבִיא הַבַּעַל וְנִמְצָא שֶׁהֵעִידוּ שֶׁקֶר יִסָּקְלוּ וְיִלָּקֶה הוּא וְנוֹתֵן מֵאָה סְלָעִים. וְעַל זֶה נֶאֱמַר (דברים כב יז) "וְאֵלֶּה בְּתוּלֵי בִתִּי", אֵלּוּ הָעֵדִים שֶׁיְּזִימוּ עֲדֵי הַבַּעַל. חָזַר הַבַּעַל וְהֵבִיא עֵדִים אֲחֵרִים וְהֵזִימוּ עֲדֵי הָאָב הֲרֵי הַנַּעֲרָה וְעֲדֵי אָבִיהָ נִסְקָלִין. עַל זֶה נֶאֱמַר (דברים כב כ) "וְאִם אֱמֶת הָיָה הַדָּבָר הַזֶּה". מִפְּי הַשְּׁמוּעָה לָמְדוּ שֶׁפָּרְשָׁה זוֹ יֵשׁ בָּהּ עֵדִים וְזוֹמְמִין וְזוֹמְמֵי זוֹמְמִין:

ז הוֹצִיא עָלֶיהָ שֵׁם רַע וְהִיא בּוֹגֶרֶת אַף עַל פִּי שֶׁהֵבִיא עֵדִים שֶׁזִּנְתָה תַּחְתָּיו כְּשֶׁהָיְתָה נַעֲרָה הֲרֵי זֶה פָּטוּר מִן הַמַּלְקוּת וּמִן הַקְּנָס. וְאִם נִמְצָא הַדָּבָר אֱמֶת הֲרֵי זוֹ תִּסָּקֵל אַף עַל פִּי שֶׁהִיא בּוֹגֶרֶת הוֹאִיל וּבָעֵת שֶׁזִּנְתָה נַעֲרָה הָיְתָה:

ח כָּל נַעֲרָה שֶׁאֵין לָהּ קְנָס אִם נֶאֱנְסָה אוֹ נִתְפַּתְּתָה כָּךְ הַמּוֹצִיא עָלֶיהָ שֵׁם רַע פָּטוּר מִן הַמַּלְקוּת וּמִן הַתַּשְׁלוּמִין. וְכֵן הַכּוּתִית שֶׁנִּתְגַּיְּרָה וְהַשִּׁפְחָה שֶׁנִּשְׁתַּחְרְרָה פְּחוּתָה מִבַּת שָׁלֹשׁ שָׁנִים אֲפִלּוּ הָיְתָה הוֹרָתָהּ שֶׁלֹּא בְּקִדֻּשָּׁה וְלִדָּתָהּ בְּקִדֻּשָּׁה הַמּוֹצִיא עָלֶיהָ שֵׁם רַע פָּטוּר מִן

הַקָּנָס וּמִן הַמַּלְקוֹת שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כב יט) "כִּי הוֹצִיא שֵׁם רָע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל" עַד שֶׁתִּהְיֶה הוֹרָתָהּ וְלֵדָתָהּ בְּקִדֻּשָּׁה:

ט קִדֵּשׁ נַעֲרָה וְגֵרְשָׁהּ וְחָזַר וְקִדְּשָׁהּ וְהוֹצִיא עָלֶיהָ שֵׁם רַע וְהֵבִיא עֵדִים שֶׁזִּנְּתָה תַּחְתָּיו בַּקִּדּוּשִׁין הָרִאשׁוֹנִים וְנִמְצְאוּ זוֹמְמִים הֲרֵי זֶה פָּטוּר. וְכֵן אִם הָיְתָה יְבִמְתּוֹ שֶׁכָּנְסָהּ וְהוֹצִיא עָלֶיהָ שֵׁם רַע וְהֵבִיא עֵדִים שֶׁזִּנְּתָה תַּחַת קִדּוּשֵׁי אָחִיו וְנִמְצְאוּ זוֹמְמִים הֲרֵי זֶה פָּטוּר מִן הַמַּלְקוֹת וּמִן הַתַּשְׁלוּמִין. וְכָל הַפָּטוּר אִם רָצָה לְגָרֵשׁ יְגָרֵשׁ:

י אֵינוֹ חַיָּב עַד שֶׁיִּבְעל אוֹתָהּ כְּדַרְכָּהּ וְיוֹצִיא שֵׁם רַע (עַל הַבְּעִילָה) כְּדַרְכָּהּ. בְּעָלָהּ שֶׁלֹּא כְּדַרְכָּהּ וְאָמַר לֹא מְצָאתִיהָ בְּתוּלָה פָּטוּר וּמַכִּין אוֹתוֹ מַכַּת מַרְדּוּת:

יא וְכֵן אִם אָמַר לֹא מְצָאתִיהָ בְּתוּלָה וְלֹא אָמַר שֶׁזִּנְּתָה תַּחְתַּי אוֹ שֶׁאָמַר זִנְּתָה תַּחְתַּי וְלֹא הֵבִיא עֵדִים אֶלָּא בָּאוּ מֵאֲלֵיהֶם הֲרֵי זֶה פָּטוּר אַף עַל פִּי שֶׁהָעֵדִים נֶהֱרָגִים אִם הוּזַמּוּ:

יב זֶה שֶׁנֶּאֱמַר בַּתּוֹרָה (דברים כב יז) "וּפָרְשׂוּ הַשִּׂמְלָה" לְשׁוֹן כָּבוֹד שֶׁנּוֹשְׂאִין וְנוֹתְנִין בְּסִתְרֵי הַדָּבָר. וְכֵן זֶה שֶׁאָמַר הָאָב (דברים כב יז) "אֶלָּה בְּתוּלֵי בִתִּי" הֵן זוֹמְמֵי עֵדֵי הַבַּעַל. וְזֶה שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כב כ) "וְאִם אֱמֶת הָיָה הַדָּבָר" תֵּהָרֵג כְּשֶׁזִּנְּתָה אַחַר הָאֵרוּסִין בְּעֵדִים שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כב כא) "לִזְנוֹת בֵּית אָבִיהָ". אֲבָל קֹדֶם הָאֵרוּסִין כְּבָר אָמְרָה תּוֹרָה בָּהּ שֶׁהִיא פְּטוּרָה מִכְּלוּם וּבוֹעֲלָהּ חַיָּב בְּתַשְׁלוּמֵי מָמוֹן בִּלְבַד בֵּין פִּתָּה בֵּין אָנַס: